

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküpa v edne fare 4 K.

Cena Novin v Amerike je na leto 12 K.

Cena ednega drobca je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Crensovolh, CSERFÖLD, Zalamegye.
K tom! se mere pošilati naročnine l vsi dopis! ne! pa v tlekarne.

Vsi naročniki tak domači kak amerikalanski dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki meseci „Marijin List“ i na konci leta „Kalendar Srca Jesušovoga.“

Sveti Jožef tolažba žalostnih, prosi za nas!

(Na svetek varstva sv. Jožefa.)

Dokeč smo na toj zemlji, mamu sploh trpljenja in križe, bridkosti in žalosti. Vsigdar bodo žalostni, ki s suznimi očmi jejo svoj krüh. Mi živimo zaistino v „súznoj dolini“. In to je resnica tak za vsakoga človeka posebi, kak za cele družine, pa za cele narode in ljudstva.

Ka so pa bolezn! trpljenja in žalosti proti človeškoj naturi, štera žele dosegniti blaženost, zato ona skuša, kje je mogoče se jih ogniti, jih daleč od sebe držati in če bi že ravno pod njuvo težavov ječala, se njih rešiti. Kaj vse dostakrat porabimo trošimo, da bi se rešili kakše bolezn!; zdravnike, vrastva, spremembo zraka in še bogzna ka vse zvedimo po tanačah, vse porabimo, samo da bi nazaj dobili zaželjeno zdravje. In če nam vsa zemelska zdravila odpovejo svojo pomoč, te še ostane verovajočemi kristjani vüpanje v vsemogočnost božo. Te trak vüpanja presveti dūšo njegovo s toplov svetlobov, ar on zna, da vseznajoči Bog pozna njegovo bolečimo in da je On zadosta zmožen njega od nje odsloboditi, in če bi božja volja bila, tūdi ga ne odsloboditi od nje, ar je to bolje dobrodejno za njegovo dūševno zdravje; te njemi ne bo odpovedao svoje milošče, ar Bog more in bo tūdi dao moč, to pretrpeti potrpežljivo in vdanostjov v božjo sveto voljo.

Bolje kak telovna trpljenja nas večkrat mantrajo dūševna trpljenja. Izgūba kakše osebe, oče, matere, edinoga sina se nam zdi včasi strašnejša kak bolezen z najbolj gorečimi bolečinami. Nego tūdi za te rane najde verovajoči kristijan pri Bogi tolažljivi balzam. In da bi mi stem vekšim zavüpanjom v tom trpljenji iskali svojo pomoč pri Njem, nam je dao zgledne osebe, štere,

dokeč so se še trüдите na toj zemlji, so morale pretrpeti ednake nevole, da bi zdaj v nebesah stem vekšov gorečnostjov sprosil nam od G. Boga tolažbo in pomoč, gda je mi prosimo. Ar naše trpljenje nas naredi bolje občütljive za trpljenje bližnjega. Marija mati Jesušova je šla skoz groznoga trpljenja in zato je postala „Tolažnica žalostnih“. S zavüpanjom hitimo k njej, ar znamo, da ona spozna naša trpljenja in nam sprosi tolažbo od Boga. Po Mariji je pa sveti Jožef najbolje spoznani z našim zemeljskim trpljenjom. On ga je kušao, ka njemi je bilo zadosta. Zato je tūdi postao tak zmožen zagovornik žalostnih in tistih, ki so v bolečinah in v skrbih. Zato molimo: „K tebi, o sveti Jožef, pribežimo v svojih stiskah, in kak smo na pomoč zazvali tvojo presveto zaročnico, tak prosimo zdaj tūdi tvoje varstvo.“ Prosimo ga, da pa njegovoj priprošnji presv. Srce Jesušovo, polnost tolažbe vleje v vsa žalüjoča človeška srca okrepični balzam tolažbe. Posebno zdaj v tom žalostnom časi, gda je teliko z bolečinami napunjenih src, čas, šteri den za dnevom nove rane seka, ja, če je gda, te potrebüje zdaj človeško srce ednoga tolažnika. Sveti Jožef more in šče nas tolažiti. Pred vsem nam sprosi da mi spoznamo pomen in vrednost trpljenja. Mi ljudje mamu dostakrat jako nepravično mišljenje do trpljenja. Večkrat se tožimo, kak more Bog, če je on dober oča, če nas on lübi, nam poslati teliko trpljenja. Sveti Jožef, nas povči, da so trpljenja ne samo eden posledek Adamovoga greha, negc so tūdi najboljša sredstva za naše zveličanje, ja, da Bog pošlje trpljenje ravno tistim, štere on lübi. Kolko trpljenja je Bog poslao Tobiji! In zakaj? Nadangel sveti Rafael nam odgovori: „In ka si ti dopadljiv bio pred Bogom, si mogoce prestati posküšnjo.“ (Tob.

XII. B.) In kaj nam pravi sveti Pavel na to gledoč: „Koga Bog lübi, tistoga kaštiga, in bičüje vsakoga sina, šteroga gorvzeme.“ (Hebr. XII. 6.) S toga spoznamo, da Bog pošlje večkrat trpljenje svojim ljubjencom. In resam što bi bio bolje dopadljiv Bogi, kak Marija, prečista devica in njeni deviški tovariš, sveti Jožef? In li kolka trpljenja, kolke stiske sta mogla pretrpeti? In kak sta je pretrpela? Sta se znabiti postavila proti Bogi, da bi se potožila pri njem zavolo teh nevol? O zaistino nej. V teh trpljenjih sta častila ravnanje božje previdnosti in sta hvalila ime božje; ja, zveseljom sta vzela te nevole iz božje roke, zato ka sta znala, da so bile nasprotnosti, štere jima je Bog pošiljao, dokazi ljubezni božje. Če mi na to gledoč nasledüjemo svetoga Jožefa, se bomo čütili potolaženi še v največših trpljenjih in stiskah.

Nadele nas tolaži sveti Jožef s svojov tolažbov in svojov pomočjov. On pokaže svoje življenje vsem žalostnim, ki iščejo pri njem varstvo, jim pokaže vse bridkosti in žalosti, štere je mogoce prenesti v svojem življenji in da zdaj ravno zatogavolo se v nebesih v največšim blaženstvi veseli. Nišče je ne bolje zarazmo to tolažljivo včenje, nišče ne bolje čisto razložo in bolje priporočo kak sveta Terezija, največša častilka svetoga Jožefa. Ona samā nam pripovedava:

„Za svojega zagovornika in variha sam si zbrala slavnoga svetoga Jožefa, in sem se njemi izročila popolmoma. Jas sam poskušala, da te Svetnik, te ljubezni oča in lübi čuvar, me je odslobodo iz takratnje tak telovne, potrebe kak tūdi iz ešče vekših nevarnostih, štere so v nevarnost postavile mojo čast in zveličanje moje dūše, dosta hitrej kak sam si jas želeti in vüpati mogla. Kak krasno podobo bi jas gopostavila, če bi štela naštetü vse velike

milosti, štere je meni podelo Gospod, in terše nevarnosti za dušo in telo, iz šterih me je on rešo po priprošnji tega Svetnika. Tak se vidi, kak če bi Bog povedao drugim Svetnikom, da naj pomagao tistim, ki si prošijo njuvo priprošnjo, samo v določeni potrebnosti. Svetomi Jožefi je pa dovolilo G. Bog, da on lahko reši iz vseh nevarnosti, kak jas znam iz poskušnje. S tem želi Gospod izkazati, da on včini tudi v nebesih vse, ka želi sveti Jožef od njega, tak kak njemi je na zemlji bio podložen, kak svojemi hraniteli. Ravno to so poskušale ništerne osebe, šterim je svetovala (tanač dala), da bi se zročile njegovi priprošnji. Da pa jas iz njega poskušnje znam, kak zmožen je sveti Jožef pri Bogi, zato bi rada priporočila vsakomi človeki, njega pobožno častiti. Nikoga sam še ne poznala, v kom nebi opazila posebno povekšanje v jakosti, ki je meo prav srčno pobožnost do njega. Od več let mao sam navajena na njegov god sebi edno posebno milost izprositi in vseli je bila uslišana moja prošnja.“

Te reči svete Terezije nas morejo navdušiti in izpodbuditi na pravo zavüpljivo češčenje svetoga Jožefa; navdušeni od njenoga zgleda in od preobilnoga blagoslova, šteri teče iz te pobožnosti.

„Ite k Jožefi“, tak bi jas rad zakričao vsem žalüjočim in razžaljenim; ite k Jožefi, on vas bo potolažo. Ešče te, če že mislite, da za vas ne ga več tolažbe.

Ite k svetom Jožefi, on vas bo potolažo; v võrah največše žalosti, v največših stiskah ga gostokrat na pomoč zazovte: — Sveti Jožef, ti tolažba žalostnih, prosi za nas; in bomo vidili, da njemi je Sv. Mati cerkev ne dala zaman to ime, da je za Marijov na najsmilenejše srce zavüpaol dober Jezus varstvo sv. Materecerkvi.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, téčne in žejo gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenenim navodilom stanejo K 12 poštnine prosto proti povzetju. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgübili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

Admiralova mati.

(Iz posljednih dni Tegetthoffovih*.)

Spisno Carnat.

„Viljem, komi pišeč tak dugo?“

„Kneginji Mariji Hohenlohe.“

„Dobro. Jaz bom tečas molila rožnivenec.“

Deževne kaplje so pokale po okni püste hišičke, med tem kak je on pisao, ona pa molila.

To je bilo meseca julija leta 1870. kda je boj divjao po zrelih setvah Francoskoga in so nemške čete nezadržljivo korakale proti jugu. V molitev zatopljena mati je od toga malo znala. V lastnoj demovivui je doživela dve vojni in na svojem srci mnogo ran. Edna rana je začnola znova krvaveti. Z mokrimi očmi je poglednola mati proti stoli poleg okna: „Moj Bog, komaj 34 let je star, pa že tak stari!“

Postarao se je, Viljem Tegetthoff, malo je bio že seri, spodnja vüstnica njemi je bila pa bole puna kak navadno; slabo znamenje.

„Gotov sem, mati. Naj dodam tudi tvoj pozdrav?“

„Ne ne! Jaz ostanem uboga vojaška mati, in nesmem kneginjam pozdravov pošiljati.“

„Jaz pa? Po zvünešnjem kak lovec divjih koz z Štajerskoga, v duši pa potreti siromak človek.“

„Viljem, ti si in ostanesh Admiral Tegetthoff, tečas kak de lüba, lepa Austrija stala.“

Mati je gor stanola in stala, kak casarica, čeravno je bio njeni obraz medel, čeravno je bila priprosto čarno oblečena: kak casarica.

„In ti si pa najljübša, najlepša v celoj Austriji, mama, draga mama“ — skočo je gor in njegove pune, vroče vüstnice so se pritisnole na starkino čelo: „Mama, draga mama!“

Admiralova vozka ali žmetna roka je pogladila sero snežnobelo teme materino in njegove modre oči so počivale bolestno na njenom obrazi.

Tam je bio mir! Blaženi, ki se jočejo! Dugo, kak dugo je svojega Viljema imela in šče duže, je mogla jokati, dokeč je ne prišla blaženost kak nebeski nezdroljivi pečat na njeni obraz. In če se je zdaj znova jokala, kda jo je njeni sin, admiral objeo in poljübo (küšno), je bilo to od same blaženosti.

„Ne vem, zakaj se vsikdar jočeš, kda me vidiš, mati.“

„Moram se, od veselja se moram jokati.“

„Edino od veselja?“

Njegove modre oči, so ne mogle dugo odgovora iskati v materinih očah; zakrila je svoj obraz na prsah sinovih in se tam jokala, molila za tistoga, koga je na zemlji nad vse ljübila.

Bilo je ednok, ka je med ljudstvom na den sv. Augustina v kapucinskoj

* Viljem Tegetthoff je bio najznamenitejši avstrijski admiral (vojvoda na morji). Leta 1864. je premagao pri otoki Helgolandi v Nemškom morji Danee, L. 1866 pa Italjane na Jandranskom morji pri Lissi. Ali za slüženoga plačila za to je ne dobo. Zadnja leta svojega življenja je prežive v siromaštvi in v pozabljenosti, kak nam kaže ta povest.

cerkvi goreče molila in se britko jokala. Kak lepo je pater s predganice pripovedavao, od velikoga sina, ki je zgübo Boga, pa je bio pregizdavi, ka bi se k njemi povrno! In od njegove matere Monike, kak je molila in se suzila za velikoga ali vendar tak ubogoga sina! In od reči svetoga milanskoga püšpeka, ka so molitve in suze materine ne zobstonjske.*)

Mati admiralova je štela pridobiti dušo svojega deteta, šteroga rame je močila njena prevelika žalost. Njegova duša je bila razdražena, mračna od dvojnosti zburkana, — ne je bila več takša kak v mladosti — pa njoj je bilo odločeno, naskori zapüstiti to siromaško, čarno, povenjeno, prekunjeno zemljo in iti na ov svet.

Kda je Viljem šteo zdignoti materino glavo s svojih prs je bila žmetna, tak žmetna —

„Mati, če boš se vsigdar jokala, kda me vidiš, odidem v Beč, pa ne pridem več nazaj.“

„Viljem, od dnes naprej ne bom več jokala nikdar! Ti me imaš tak rad, Viljem, ščeš ka ostaneva vküper časno — in na veke?“

Admiral je dobro zarazmo, kaj pomeni ta reč po kratkom mučanji boja zljive matere. Oči, štere so se vüni na brezmejnem morji najboljše čütile, so se trüdao povesele pred morjom vekivečncsti. Prijao je, kak če bi se vtapljao, za materino roko: „Mama vküper ostaneva časno in na veke!“

Ne so več pokale po okni deževne kapljice. Nendri se je mogla boža doga svetiti, kak krasen most in na njem angelje: Tak svetlo in lepo se je videlo materino okno tužne hišičke kak šče nigdar. Stala je obrnjena proti okni kak podoba, lepša in svetejša, kak se v šterojšteč bečkoj cerkvi najde.

I s svetim spoštüvanjom je gledao admiral izpremenjeni obraz, kak ga je šče nikdar na ženski ne vido. V svojoj tužnoj mladosti je ne vido nikdar sestrinoga smehljaja; štiri brate, boječo mater in jako lagojega očo je poznao iz svojih neveselih mladih let in v njegovih modrih očah je ne štelo biti nikdar jasno, veselo. Ne je poznao nigdar zaročnice. Najšeo bi jo, ne samo edno, ne samo ednok; ali Viljem je imeo Tegetthoffe za železen rod. Je ne bilo tak? Se je ne njegov najstarejši brat sam skončao držeč, v ednoj roki pismo trdosrčnoga očé, v drugoj pa pištolo? In kde je bio njegov drugi brat? Je tudi kde tak žalostno mro? Premino je nekam za edno, štera je njegovoga imena ne nikdar vöpove dala ali štera je dosta jokala za njega. Tretji brat je bio on sam, admiral. Na odpртом morji ali v Adeni***) ali pa ob zmagah pri Helgolandi***) in Lissi ali na potüvanji po dalnjem sveti z mladim casarom se je pač

* Te milanski püspek je bio sv. Ambrož; njegove predge se dosta pripomogle k spreobrnenji sv. Augustina.

** Aden je mesto v južnoj Arabiji poleg Rdečega morja. Tam je bio Tegetthoff, kda je s Francoskim Jozefom potüvao na Kitajsko l. 1862

*** Pri Helgolandi je Tegetthoff premagao l. 1864.

prikazao nasmehljaj v njegovih modrih očah, liki samo za par trenutkov.

In oba mlajšiva brata sta bila tudi tak resnobliva, tak železniva. Oča je bio pa že mrtev.

Kem duže je gledao obraz materin ki je šče izdaj stala pri okni, tem veselejši je bio njegov trdi obraz, tem lepša, milejša, se njemi je videla mati. Kak če bi šteo znova deček postati, veseli deček, ne kak negdaj, kda je mogeo pred trdim očom polkovnikom (oberst) Tegetthoffom hoditi po lepih ogradah in parkah*) bečkoga mesta, ne ka bi samo za eden stopaj smeo stopiti z vednake poti: tak njemi je bilo pri srci na tisti augustov večer.

Skoz okno se je pokazala večerna zarja. Kak če bi se bojala svete tihote je stenska vura lahno bila pet. Mati je čtela:

„Da, pet sinov sem dala dragoj Avstriji. Najvekši in najljubši si ti, Viljem.“

Mati Tegetthoffova se je prebūdila iz svoje zamišljenosti in je bila znova ščista pri sebi, ščista na zemlji.

„Glej, Viljem, kakšo knjigo mi je poslal naš Albreht iz Beča!“ — in je vzela iz duge vrste molitvenih knjig edno vün. „Nikaj ne razmim, kaj je v njoj. Samo to me veseli, kaj je na njo napisao. Ti boš šo v Beč in pogledneš, kak je kaj. Ne je docela zdrav“ —

„Siromak! Tvoj sin je casarski in kraljevski profesor na mornarskoj akademiji in hidrograf“ —

„Nanč ne vem prav kaj je to, ti naslovi“ —

„Profesor za morske boje“ —

„To znam, ali ti si bolj, ti si zmagao“ —

„Nehaj to, mama!“

„Pri Helgolandu in Lissi“ —

„Nehaj to mama! — Hidrograf, to je pa teliko kak tisti, ki vodine popiše.“

„Naj bo, Viljem! Toga le ne razumim. Od vodine sem pa najbolj poznala suzé. Liki več ne bom jokala“ —

Viljem je potegno mater proti okni:

„Vsikdar sem tak rad gledao večerno zarjo, to lepo vmiranje sunca.“ —

„Jaz pa dosta raj zjutrajno zarjo, Viljem. Tak sem vsigdar najlezej molila, in sem rada šla na delo, pa v cerkev. Molila sem tudi za vas vse, žive in mrtve. Naj nas Gospod v večnosti združi. Očo s petimi sinami. Te bom molila in se radovala celo večnost. Ne čuješ me Viljem? Te pa samo gledaj večerno zarjo. Zdaj si šče lepši kak in da. Postaraš se, Viljem, pa se ne oženiš? Tegetthoffi ne smejo izmreti! Iz visokih rodovin —“

„Nehaj mama ženitbo!“

Tak rada bom ti služila tebi in tvojoj ženi. Imam šče trdne roke in močno srce, vojaška mati“ —

„In vso ljubezen svojega sina. Te ljubezni neščem na dvoje razdeliti, ti jo moraš celo imeti.“

Obrno se je od okna in gledao kak zaročnik mater, ki je djala roke edno v ovo. Nagnola je svoje lepo razorano čelo.

*) Parki so lepi nasadi, kak je najdemo po veksih mestah; po nase bi je lejke imenovali püngrade. Ta se hodijo ljadje izprehajati.

„Te pa pokopam to vüpanje, Viljem in bom te odsegamao še bolj lübila, če je mogoče, kak dozdej.“ —

„Mama, ščeš pismo prečteti? Sedi si in čti! Vidiš tu je nekaj od Lissa-eposa! To se naj deca kneginje Hohenlohe*) na pamet včijo? To je nespamet. Naj se kaj čednejšega včijo!“

„Kaj je to epos?“

„Duga, dugočasna pesem.“

Liki od pomorskoga boja pri Lissi, Viljem! To ne more biti dugočasno; to bi rada čtela in ti na pamet pravila. Ravno tak kak v šoli“ —

„Ne, ne, zadosta sem čuo od toga. Glej te kep, nosim ga pri sebi v žepi, če bi se ravno šteo smejeti pa se ne bi mogeo. Pogledni ga!“

„To na konji si ti, Viljem! Liki admiral Tegetthoff je ne na konji s ceste vodo pomorski boj! Se šče što norčariti s tebe?“

„Ne; bedastoča, brez božnoga namena.“

Na starkinom obrazi se je pokazao srd: „Daj sem kep! V peč z njim!“

„Ne, mama!“ Skrio je kep v znotrajnji žep in gledao kak mramorna podoba vün v zahajajoče sunce.

„Viljem, tak kak ti pripovedavlem od pomorskoga boja, ravno tak je bilo. In tak mora to vsaka mlada Avstrijanka na pamet znati. Ščista tak. Možje, naš Albreht in drugi, ki so pri mornarici, znajo to pač bolje, to je njigova meštija. Že cela leta mislim vsikdar na pomorski boj pri Lissi in senjan od njega. Ti slobodno pripovedavlem od njega, Viljem?“

Obrno se je, prekrižao roke na širokih prsah in se smehljao.

Mati je bila nazaj kak deklica. Tak lepa, tak nedužno lepa! Pomlajeno glavo je naslonila nazaj na stolec, roke vküp djala, modre oči so se njoj svetile in je začnola pripovedavati:

„Bilo je pred štirimi letami, leta 1866. 20. julija. Viljem Tegetthoff je komandirao avstrijsko ladjevje. Bilo je trikrat menjše in božnejše kak italijansko. On je bio na oklepnoj ladji „Casar Maks.“ „Zaženi se proti sovražniki in ga vtopi!“ —

„Istino gučiš! Tak se je glasila moja komanda, to si v mojih pismah čtela.“

Šče glasnejše je nadaljevala mati: „Zmago ali smrt!“ je pravo admiral Tegetthoff.“ —

„Komaj pod admiral sem bio, mama“ —

Mati je čemerno zamahnola z rokov: „Zmago ali smrt! Bilo je ob edenajstih pred poldnom. Trikrat se je „Casar Maks“ zaletel v lepoga „Rè d' Italia*).“ Kda sta se trejokrat vküp vdarila se je „Rè d' Italia“ potopo. Nato so se tudi druge ladje spopadnole. Izmed taljanskih jih je jako mnogo zgorelo“ —

(Dale.)

*) Hohenlohe je imenitna avstrijska plemenitaska rodovina.

**) Ime najvekse italijanske ladje: po nase: „Kralj italijanski.“

Bojna — Mir.

Oboje je na površji v Rusiji se jako dela za mir. Zato ka je ruska vlada izjavila, ka njej tjuje zemlje ne trebe, je naša i nemška odgovorila: mi smo tudi na nom stališči, mirimo se zato. Iz Rusije pregnani socialisti so škos Nemčije potüvali brez vsega oviranja domo. Do 30 jih je bilo. Jako dobro znamenje je to. Nadale socialisti se v kratkom zidejo na Švedskom, kje si pogučijo vse pogoje mirü. Kak se sodi, to zahtevajo ti, naj se vojske pomenjšajo, se narodom pravice dajo, i naj vsaki narod sam določi svojo bodočnost. Dozdej ne čüti glasa, ka bi proti katoličanskoj Matericerkvi kaj besneli kak prle, zato mogoče, ka se zjedinijo z svetim očom, rimskim papom, ki tudi delajo pogoje mirü. Vsaka düša žele mir, bliža se z velikimi ali vendar z počasnimi stopaji. Letos brščas se samo še priprave napravijo za njega, sprejeli v svoja srca ga samo kleti bomo. Vnogo pa visi tudi od naše pokore. Čem vekša i bolje istinska je ta, tem kračišo pot de meo mir do nas.

Poleg toga veseloga gibanja pa žalostno tudi ovaramo. Z mirom vstric hodi bojna. Kda se z Rusijov pripravljamo na mir, se v Franciji bije najstrašnejša bitka, kakšo je kda ta grešna mati zemlja doživela. Kaj strliva so li mogli narediti Francozi edno leto, vse sipavlejo zdaj v groznih napáadah na Nemce. Med *Soissons-om* i *Reimsom* v 40 kilm. širini so dva tjedna nepretrgano strelali na nemške jarke i té vse razstrelali. Više 10 jezér Nemcov i vnogo strliva njim je prišlo do rok. Tü ščejo nemško linijo pretrgati, ne znati pa, jeli se njim posreči ali nej. Teliko je stalno, ka se Nemci žilavo držijo i protipostávlajo. Z svojimi junaškimi protinapadi so tudi više trijezero sovražnih vojakov zgrabili i prece strliva zaplenili. Prihodnji dnevi odločijo, je vekša moč Francozov i Angležov, šteri napadajo, ali pa Nemcov, ki se branijo.

Pa Amerika je tudi proti miri. Iz cele moči se pripravlja na boj. Letos šče en milijon vojske navčiti pa kleti en milijon. Na vojne stroške je pa sedem milijardov dolarov navrgla. Predsednik je nadale izjavo, ka Amerika povekša svoj pov nateliko, ka poleg svojega vojaštva i prebivalstva ešče naše sovražnike de mogla prehraniti, pa ne samo to, nego dovažala de njima še zadosta vogelja i strliva i zato de na stotine delala ladje. — Kak spremljivo je vse na sveti! Država, štera se je z cele moči potegüvala za mir,

se zdaj najbolje pripravla na boj. Jeli, kak hitro se človeški nameni premenijo, a Bog pa ostane vekomaj nespremenljiv? Pa bi se le v človeki se spreminjavajočem vúpali, Boga vekomaj istoga bi pa zavrgli?

Jüžna Amerika po sledah Severne hodi. *Brasilia* i *Bolivia* sta pretrgale zvezo z Nemčijo, kaj teliko pomeni, ka z nami tüdi. *Meksika* ostane nepristranska to je v ni eden kraj ne de šla, *Chile* pa hvali Severno Ameriko, ka je te stopaj napravila. Čeravno smo zvün Severne Amerike z drügimi Ameriškimi državami še ne v boji, vendar z pretrganjom diplomacijske zveze (te se pretrga diplomacijska zveza, kda se konzulje ali poslaniki z tüje države domo povrnejo, pošta, trgovina se stavi med njima) je prvi najveksi stopaj k tomi že včinjeni. Pa te nove nevarnosti do nas še nadale v krčmo gonile? Kaj mislite ženske? Pa razvüzdanost bi se dale gojila? Kaj odgovorite, na štere ide to pitanje? Moj Bog, kak strašen bo ednok račun za tiste, šteri so pri sto i stojezerih mrtvecih ne mislili na svojo smrt, nego na greh!

Na morji se na desetjereze ton potapla dale vsaki teden. Pomenkanje nastaja zavolo toga tak v vogelji kak pri živeži v sovražnih deželah.

Na drüghih bojiščah zvün francozkoga posebne spremembe nikda ne bilo. Prodiranje Angležov so Türki stavili v Mezopotaniji, v Macedoniji pa mi Srbom, najbolje tiho je pa vse v Romaniji. — Na talijanskem bojišči so toti kakši menši napadi, vrši se strelba a do vekše ofenzive dozday še ne prišlo.

Dom i svet. — Glási.

Vojakom male zavitke (pake) smete pol kile težke pošilati, to je 150 gramov žmetnejše kak prle.

Od naših vojakov. Mrtev je: *Tkalec* Jožef, domobrauec 20. dpp. z Trnja; povrgeo je tužno dovico i sedmero nedorasle dece, najmenjše je leta staro. Srce Jezusovo bodi smiljeno njegovoj düši i daj moč ostaloj žalostnoj družini,

Prošćenje je dnes, 29. aprila v Veržeji. Obhaja kapela Salezijancov svoj god. Posvečena je na čast Mariji, Materi dobroga sveta (tanača).

Pol kile teške male zavitke (pake) smete odsehmal vojakom pošilati. Dozday so samo 350 gramov žmetni smeli biti.

Niklasti 20 filerje samo te mesec valajo. Pazite. Pomali se 10 filerje tüdi notripotégnejo.

Bitje. *Cvetko* Jožef, dijak iz Mlajtinec se je na potači pelao z Radgone. Med potjov sta ga napadnola Kofjač Alojz i Küzma Jožef z Krajne, sta ga s potača sünola i ga z nožom štela smeknoti. A dijak je bistrejši bio,

skočo je nazaj na potač se odpelao v Soboto i napadalca nazvano orožnikom (žandarom). Ti so jihva nahitroma prijali. Ztem sta se zagovorjala ka sta pijaniva bila. — Eden greh se z drüghim zagovorja. Ide to? Od Krajučke krčme smo že davno zvedili, ka se še v tom žalostuom časi kdašteč igra v njej. Je izdaj ešče tak? Oprosimo župana (rihtara), naj nekši red napravi, če ešče izdaj trpi tam ta nerednost.

Novi veszprémški pišpek (škof) so postali dr. *Rott Nandor*, estergomski kanonik, ravnatelj budapeštinskoga centralnoga seminista.

Povrnjenje. V Erdely-skom je krivični napad Romanov, veliki hasek prineso Matericerkvi v *Mikónfalv* i *Sepsibükkszäd* občinah je *sedemdeset romanskih drüghin* prestopilo iz pravoslavne vere na katoličansko.

Dva moža. V Bakovcih je neka ženska brzovav dobila z bolnišnice, ka njoj je mož mro. Nato se je oženila zdaj je pa pismo dobila z Rusije od živočega moža. — Takših pomot več bo. — Se ve, da je te drügi mož ne mož i ga more ostaviti, zakon se naime do smrti sklenjava.

Austria. Državni zbor „Reichsrat“ sezide maja v Beči.

Nesreča na Dunaji. V ladjo „Zrinji“ je zavozila drüga ladja. „Zrinji“ se je potopo. Mrtvih je 144.

Albansko odposlanstvo je hodilo v Beči pri Apostolskom Kralji i je bilo toplo sprejeto.

Štetje ljudstva. Do 3. maja se spiše vküp ljudstvo i živina pri nas. To zavolo živeža.

Zarobljenim v Rusijo poreci i kratko pišite. Pisem censorje (ki pisma pregledüjajo) da jih je malo, ne zadolejo prešteti i tak je moro zežgati.

Prehlanjenja güta se lahko ognemo z poziviljenjam krvnega obtoka. To se pa zgodi še z Fellerovim „Elsafluidom“ izpiramo gut. Če nas pa že boli, dobro ga je ribati z tem. 12 kantic poštnine preste pošlje za 7 k. 32 fil. E. V. Feller lekarnar, Stubica Centrala 146. Horv. Više 100 jezzer pisem ga hvali. Tü se dobijo tüdi Fellerove poganjajoče „Elza Kroglice“.

Slovo vzeme: od oče, matere, sestre, bratov, sosedov i rodbine *Žerdin* Stefan, topničar z Žižkov; z žalostnim srcem pravi „Zbogom“, milo misli na svoj dragi rojstni dom, kde je kak ptičica v gnezdi preživo svoja nedužna leta i prosi molitve vseh, naj ga Srce Jezusovo v se močno zaprtoga drži, ka no de grešio, si nebo služo, kda de se za zemlje vojsküvao.

Pošta.

K. L. Tišina. Povej župani veškomi. *H. S. žena.* Gradišće. Hvala, dobljeno. 1 k. duga še je. *Zadravec Stef. žena.* Renkovci. Poslao sem moževi. *Ostrec Bara. Sv. Martin.* Dobljeni, hvala.

Nikše drügo sredstvo,

kaksté se zove i kaksté glasno se ponüta, nema veš zahvalnih pisem i zdravniških priporočitev kak prvi dobrodišeči

„ELSA-FLUID“

FELLER V. EUGEN LEKARNAŘ

more posvedočiti, ka je više 100.000 zahvalnih pisem i zdravniških priporočitev prišlo k njemu za te zanesljive domače vrastvo.

Kaj vsi hvalijo, dobro more biti!

Fellerov „Elsa-Fluid“ se rábi:

Kak vrastvo za ribanje vsele, kda je močno ribanje potrebno,

Reke, negé, kotrige, po teških potaj i delah, pri trüjavi, onemoglosti krepki, friši.

Za vüsta kak dobrodejna reš za zobé i glésnja.

Veüti pri vodi za kopanje i muljanje, se zmes vlijé Oživlja odpravi znoj, desinficira.

Gviti pomaga pri ggranji še se med vodo zmeša, v marzlih, mokrih dnävah.

Kožo od nesnage očisti i jo ofriši, poživí.

Vlase krepí, ár kožo na glävü žisti i lüske odstraní.

Staroml i mladoml je prava dobrota. —

1000-krat se je pokazao dobrodején i hasnoviten zato v ni ednoj hiši ne sme faliti.

Ništerna kepla ga bolšo i vekše močma, kak solnati vinéšk alkohol, šteroga nevučeni pripravlja.

V vsakoj drüžini vnegokrat zna hitro pomagati kak izvrstno vrastvo.

Vzímí nas čuva od posledic mekrote i zime.

12 mali ali 6 dvojnih ali 2 specialna glaža franko 7 K 32 f., 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialne kante franko 12 K 38 fil. 48 malih ali 24 dvojnih ali 8 specialnih glažov fraoke že samo 22 K. 72 f. če se penzi naprej notripošljejo, ali pa po povzetji. Svetüje se, naj se penzi na poštnoj nakaznici naprej notripošljejo, da drügač pošta 12 fil. računa pri povzetji. Ki pravi „ELSA-FLUID“ še meti, naj jasno nasloví svojo naročitev na:

Feller V. Eugen lekarnar,
Stubica, Centrala 146. (Zagreb žup.)

Vedno pri roki

in vedno taki rabljiv je Feller bol lešajoci, osvježüjoci mentolov črtnik proti migreni z znamkov „Elsa“, šteri stane samo 1 K in se hrani v lesenoj posodici. Lehko se nosi v žepi v damskih torbicah, shrani se lahko povsod Rabi se skoro nevidno. Nekaj potez z njim učinküje dobrodejno, bol lešajoci, hladéce in oživljajoče, Poljski delavci, gorozci itd, ga rabijo za ohladitev pri prehüdoj vročini, za priprećenje sunčnoga pika, dame pa proti migreni, glavoboli. Pri pikih žéževk trganje v koži, odstrani, zabranja rdećenje in za-tećenje kože. Stane samo 1 K.

Da se preprečijo ocesne bolezni, slabe oči i dr., rabite ocesno vodo (collyrium). Stane samo 1 K. 40 f.

Ti mnogo jezokrat preizküšeni izdelki se naročajo pri lekarnari.

E. V. FELLER, STUBICA,
Centrala br. 146. (Horvatska)

Da se prihranijo poštninski, stroški se lahko naroč zednim še drügi tü priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimeto ve, Hoffmanove kapljice, tucet stane samo 4 K 30 f. s zavijanjom in poštninov 2 K 30 f. več dalje švedske kapljice, Balzamova tinktura itd. enako tüdi vse pomade za lica, za lase, vsake vrste čaj, prsni, topeci tej, (čaj), kitajski čaj vsakovrstni strupi, prsni sirup, prašek proti kašlju, jedilni prašek in vse drüge kapljice, tinkture itd., kak jih pozna lekarniška veda.